

iber:Camera

ORQUESTRA DE CAMBRA DE MUNIC

ALEXANDER LIEBREICH
DIRECTOR

ALEXEI VOLODIN
PIANO

**Mendelssohn,
Beethoven**

DILLUNS 7 DE MARÇ DE 2016, 20.30H
PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

El programa d'avui s'inicia i es tanca amb dues obres inspirades en el viatge que va fer Mendelssohn a Escòcia el 1829. Alexei Volodin, gran especialista i intèrpret de Beethoven, completa la vetllada amb el Concert núm. 2 d'aquest compositor. L'Orquestra de Cambra de Munic, amb el seu titular Alexander Liebreich, és una de les millors orquestres de cambra d'Europa.

Albert Ràfols-Casamada
Blau nocturn
1988
Acrílic sobre tela
Museu Can Framis. Barcelona
Fundació Vila Casas

FUNDACIÓ
VILA CASAS

Aquest programa ha estat possible gràcies al generós suport de la Fundació Vila Casas

Felix Mendelssohn (1809-1847)

Obertura de “Les Hèbrides”, op. 26 (1830)

— Durada aprox. 11’

Ludwig van Beethoven (1770-1827)

Concert per a piano núm. 2,
en si bemoll major, op. 19 (1795)

— Durada aprox. 28’

Allegro con brio

Adagio

Rondo. Molto allegro

Felix Mendelssohn (1809-1847)

Simfonia núm. 3, en la menor, op. 56,
“Escocesa” (1841-1842)

— Durada aprox. 40’

*Andante con moto – Allegro un poco agitato –
Assai animato – Andante come prima*

Vivace non troppo

Adagio cantabile

Allegro vivacissimo – Allegro maestoso assai

*Per gaudir de la música necessitem: **SILENCI***

*Para disfrutar de la música necesitamos: **SILENCIO***

*To enjoy the music we need: **SILENCE***

Mòbils apagats

Móviles apagados

Mobile phones switched off

Alarmes desconnectades

Alarmas desconectadas

Alarms disconnected

Contingueu els estossecs

Contengan las toses

Contain your coughs

ORQUESTRA DE CAMBRA DE MUNIC

Una programació inusualment creativa i un so cada vegada més homogeni: als seus 65 anys, l'Orquestra de Cambra de Munic (Münchener Kammerorchester, MKO) s'ha erigit com a exponent de l'escena orquestral alemanya.

Compositors de la talla de Xenakis, Rihm, Czernowin o Widmann han escrit obres per a la formació, i des de l'any 2006, la MKO ha encarregat també peces a Erkki-Sven Tüür, Thomas Larcher i Bernhard Lang, entre d'altres. Els seus 26 instruments de corda s'han convertit en una formació capaç d'abordar una enorme varietat estilística. Amb gran agilitat, interpreten obres barroques i clàssiques, i s'enfronten a les demandes tècniques de la música contemporània. La MKO, pren la forma d'una "estilitzada" orquestra simfònica i recorre a excepcionals solistes de vent procedents de les millors orquestres d'Europa. A més, compta també amb l'impuls de cèlebres directors convidats i reputats solistes de tot el món.

Fundada per Christoph Stepp el 1950, la MKO actuà sota la direcció de Hans Stadlmair durant quasi quatre dècades. Christoph Poppen, anomenat director artístic el 1995, fixà l'inconfusible perfil dinàmic que caracteritza la formació, i a partir del 2006, Alexander Liebreich agafà la batuta d'aquesta evolució. La temporada 2016-2017, Clemens Schuldt n'assumirà les funcions de director titular. La MKO és una formació moderna i flexible amb un compromís amb el repertori musical, i el desenvolupament d'activitats independents de la seva programació. Cada any ofereix uns seixanta concerts a tot el món.

L'Orquestra de Cambra de Munic actua avui per tercera vegada a la Temporada Ibercamera.

ALEXANDER LIEBREICH DIRECTOR

Aclamat per la premsa com un dels directors més interessants i pioners de la seva generació, Alexander Liebreich és Director Principal de l'Orquestra de Cambra de Munic (MKO) des de 2006.

A la temporada 2012/13 assumí el càrrec de Director Artístic i Director Principal de l'Orquestra Simfònica de la Ràdio Nacional de Polònia de Katowice, sent-ne així el primer director estranger. A la tardor del 2014 van realitzar una gira per Europa. Com a director convidat ha col·laborat amb orquestres de prestigi com l'Orquestra del Concertgebouw, l'Orquestra Simfònica de la Ràdio de Berlín, l'Orquestra Nacional de Bèlgica, la BBC Symphony Orchestra, l'Orquestra Filharmònica d'Auckland, la Filharmònica de Munic, la Simfònica de la Ràdio de Baviera, la NDR Radio Philharmonic, la Simfònica de la Ràdio d'Stuttgart, la Filharmònica de Dresden, la Filharmònica de Luxemburg, la Filharmònica d'Osaka i l'NHK de Tòquio. Ha actuat amb distingits solistes com Lisa Batiashvili, Claron McFadden, Frank Peter Zimmermann i Maxim Vengerov. Recentment ha dirigit la Deutsches Symphonie-Orchester de Berlín, l'NHK Symphony Orchestra i l'Orquestra del Konzerthaus de Berlín durant una gira de concerts per la Gran Bretanya.

A més dels seus concerts i produccions d'òpera, Liebreich participa i realitza projectes innovadors. El 2002 visità Corea del Nord i del Sud amb la Jove Orquestra Filharmònica Alemanya on van tocar per primera vegada la *Sinfonia núm. 8* de Bruckner. Des de 2011 és director artístic del Festival Internacional de Música de Tongyeong (TIMF) a Corea del Sud, un dels majors i més importants festivals a l'Àsia.

Alexander Liebreich debutà a Ibercamera el 7 de març de 2013 al capdavant de l'Orquestra de Cambra de Munic. Avui actua per segona vegada a la Temporada.

ALEXEI VOLODIN PIANO

Aclamat per la seva sensibilitat i la seva tècnica, Alexei Volodin és convidat per les orquestres de més alt nivell. El 2015/2016 actua amb la Filharmònica de Rotterdam, la Simfònica de la SWR de Baden-Baden i Friburg, NHK Symphony Orchestra, la Simfònica de Singapur amb V. Ashkenazy, l'Orchestre National de Lille i l'Orquestra Simfònica de Barcelona. Volodin debuta al Festival BBC Proms de Londres amb la London Symphony així com amb la BBC, Bournemouth i Swedish Radio Symphony Orchestras, Maggio Musicale Fiorentino, la Simfònica Nacional de la RAI, la Sinfonia Varsovia, la Danish Radio Symphony Orchestra i l'Orquestra Nacional de Bèlgica. A més, fa extenses gires per Europa amb l'Orquestra del Teatre Mariinsky, l'Orquestra de Cambra de Munic i la NFM Wroclaw Philharmonic Orchestra. Com a músic de cambra col·labora amb el Borodin Quartet, el Quartet Casals i Sol Gabetta.

En recitals, actua regularment al Wigmore Hall (Londres), Konzerthaus (Viena), Philharmonie (París), Alte Oper (Frankfurt), Herkulesaal (Munic), Tonhalle (Zuric), Auditorio Nacional (Madrid), Concertgebouw (Amsterdam) i la Gran Sala del Conservatori de Moscou. El 2016 realitzarà un programa especial titulat "Shakespeare in Music" per commemorar el 400 aniversari de la mort del dramaturg.

Durant el 2014/2015 ha sigut artista resident al Teatre Mariinsky, on ha ofert el recital inaugural de la temporada i la integral dels Concerts de Beethoven i Prokófiev. Ha enregistrat diversos discs, l'últim dedicat a Rakhmàinov (Challenge Classics, 2013), i ha rebut un premi Choc de Classica pel seu anterior disc dedicat a Chopin. És artista habitual de festivals com el Bad Kissingen Sommer, La Roque d'Anthéron o el White Nights de Sant Petersburg.

Alexei Volodin va debutar a la Temporada de Cambra el 2006 i a la Temporada Ibercamera el 2007. Avui actua per novena vegada per al públic d'Ibercamera.

PARTITES DE BACH

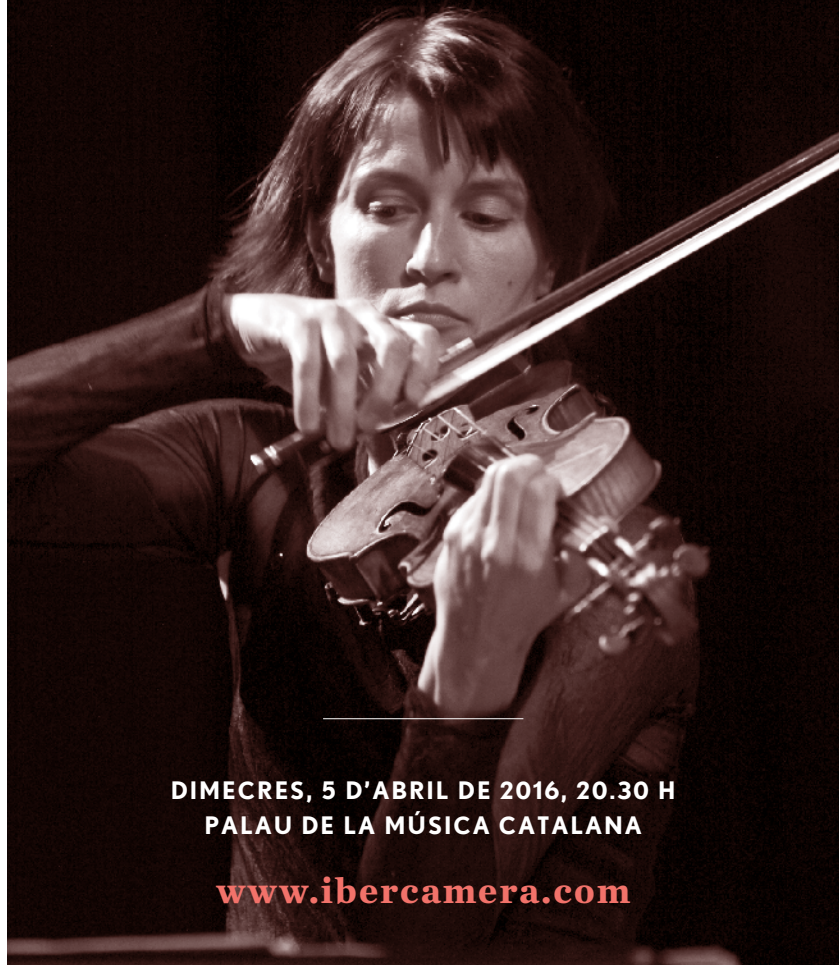
VIKTORIA MULLOVA VIOLÍ

J. S. Bach

Sonata núm. 1 en sol menor

Partita núm. 3 en mi major

Partita núm. 2 en re menor

DIMECRES, 5 D'ABRIL DE 2016, 20.30 H
PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

www.ibercamera.com

PAISATGES ESCOCESOS

Felix Mendelssohn: Obertura de “Les Hèbrides”, op. 26

L'abril de 1829 Felix Mendelssohn va marxar cap a Anglaterra en el que seria el primer dels seus nombrosos viatges a les illes. El juliol arribà a Escòcia, va conèixer Edimburg, saludà a Abbotsford al seu admirat Sir Walter Scott i va recórrer les mítiques *Highlands* i l'arxipèlag de les Hèbrides, conegudes pels poemes del bard Ossian, suposadament traduïts per Macpherson el 1761 i 1763. El 7 d'agost Mendelssohn escrivia a la seva germana Fanny: “Aquí hi ha el que em va venir a la ment quan buscava la millor manera de fer-te partícip de les curioses sensacions que vaig experimentar durant la meua visita a les Hèbrides”. I adjuntava els vint primers compassos del que després es convertiria (durant la primera redacció, a finals del 1830) en l'obertura *L'illa solitària*, publicada més endavant (en la revisió del 1832) com *Les Hèbrides* i substituïda *La gruta de Fingal*, en record de la grandiosa gruta situada a l'illa d'Staffa, els immensos pilars de basalt de la qual simulaven l'interior d'un gegantesc orgue.

El 14 de maig de 1832 Thomas Attwood estrenà, a la Philharmonic Society de Londres, la versió definitiva d'aquesta obertura que el seu autor dedicà a Frederic Guillem IV de Prússia. Després de la primera interpretació berlinesa, dirigida per Mendelssohn el 10 de gener de 1833, es van succeir les publicacions de l'arranjament per a piano a quatre mans

(octubre de 1833) i de la partitura completa (abril de 1835). El músic hamburguès manifestà sempre la seva preferència pel títol de *Les Hèbrides*. La representació sonora del mar –ja as-sajada per Mendelssohn en l'obertura *Mar en calma i viatge feliç* (1828)– com a aquest element que, transformant-se sense parar, es manté eternament idèntic, s'exposa des de l'inici de l'obra mitjançant un tema a càrrec de les cordes, ondulant, reiteratiu i sotmès a contínues variacions rítmiques, a imatge de l'incessant balanceig de les ones.

Beethoven: Concert per a piano núm. 2, en si bemoll major, op. 19

La tardor de 1792 Beethoven deixà la seva Bonn natal per a estudiar a Viena amb Joseph Haydn. Quan Haydn partí cap a Londres el gener de 1794, Beethoven ja havia començat a encarrilar la seva carrera en els cercles d'influència de la societat vienesa i preferí romandre a la capital austríaca. Aquells anys, la reputació del músic alemany es basava més en la seva formidable tècnica pianística que en les seves fites compositives. Segons els qui l'escoltaren, la seva manera de tocar atenia menys a l'agilitat de les seves execucions que a la seva originalitat i força expressiva. El compositor vienès Josef Gelinek comentava així el seu talent pianístic: “Mai no havia sentit tocar d'aquesta manera! Li vaig proposar un tema d'improvisació i va complir la seva comesa d'una manera incomparable, fins i tot superior a tot el que vaig poder escoltar per part de Mozart”.

El 1784, amb només catorze anys, Beethoven redactà a Bonn el primer concert per a teclat en mi bemoll major, del qual només es conserva la part solista. Fou a Viena, ja a la dècada de 1790, on va concloure el *Concert en si bemoll major* –la seva primera gran obra per a orquestra–, catalogat com a segon ja que seria publicat (per Hoffmeister el desembre de 1801 i

Gruta de Fingal, Illa d'Staffa (Escòcia)

Ruïnes de l'abadia de Holyrood, Edimburg (Escòcia)

com a *op. 19*) amb posterioritat a l'*op. 15*, numerat com a primer de la sèrie. Esbossat a Bonn cap el 1790, conclòs a Viena el març de 1795 i dedicat al funcionari de la cort imperial Charles Nikl von Nickelsberg, el *Concert núm. 2* disposa de la seva escriptura –tal i com passa amb el citat *op. 15*– sota la tutela dels dos músics més admirats pel jove compositor, Haydn i Mozart, alhora que testimonia les qualitats de Beethoven com a virtuós del piano. Ell mateix estrenà l'obra al Burgtheater de Viena el 29 de març de 1795. Una versió revisada, amb un nou i definitiu *Rondo* com a moviment final, s'estrenà a Praga tres anys més tard.

Tot i que d'estructura genuïnament mozartiana, el primer moviment, un extens *Allegro con brio*, acusa ja aquests contrastos entre motius robusts i delicats que formaran part de la personalitat musical del seu autor. Segueix un meditatiu *Adagio*, el lirisme del qual sembla contradir les paraules que, respecte l'obra, va escriure Beethoven al seu editor el desembre de 1800: “No el considero un dels meus millors concerts”. Un vigorós i jovial *Rondo. Molto allegro*, d'ecos dansaires i que amaga certs accents burlescs en la seva secció central, conclou la partitura.

Mendelssohn: Simfonia núm. 3, en la menor, op. 56, “Escocesa”

La figura de l'escriptor escocès Sir Walter Scott (1771-1832), l'obra del qual inspirarà innumerables partitures de tot el gènere al llarg del segle XIX, es troba en l'origen de l'obra mestra simfònica mendelssohniana. Una carta a la seva família datada el 30 de juliol de 1829, durant la seva estada a la Gran Bretanya, descriu la visita al castell de Holyrood, residència de Mary Stuart: “La capella veïna no té sostre, l'herba i l'heura l'han envaïda i és davant d'aquest altar en ruïnes on Mary fou coronada reina d'Escòcia. Tot està destruït i és polsegós i la llum del cel penetra a l'interior. Crec haver trobat aquí l'inici de la meua simfonia escocesa”. En el seu retorn a Berlín, el desembre d'aquell any, les maletes de Mendelssohn contenen tot el material temàtic que molt més tard (el gener de 1842) constituirà, pacientment desenvolupat i polit, la seva *Simfonia “Escocesa”*, que el propi compositor estrena amb èxit el 3 de març a la Gewandhaus de Leipzig.

Contràriament al que es podria esperar, no es troben aquí referències sonores d'ascendència folklòrica ni cites de temes musicals aliens. Lluny d'una inspiració *literal*, Mendelssohn elabora la seva simfonia de manera més complexa i subtil en l'intent d'una plasmació sonora –per dir-ho d'alguna manera, “imaginada” i no simplement “trobad”– de les impressions i atmosferes suggerides durant el seu viatge a Escòcia. Així, el misteri de les *Terres altes* i de les seves llegendes cobren vida a través de quatre moviments encadenats: el solemne i

Felix Mendelssohn (1809-1847)

melancòlic *Andante con moto* inicial; el condensat i vibrant *Vivace non troppo*, en què el clarinet evoca el so de la cornamusa; el serè i memorable *Adagio*, una pàgina d'una estremidora bellesa que figura entre el més sublim de la inspiració mendelssohniana; i la filigrana contrapuntística de l'*Allegro vivacissimo* final. La immaterialitat del boirós paisatge escocès, amb la qual el músic –consumat dibuixant i aquarellista– sembla evocar a Turner, defineix una partitura d'insòlit poder d'evocació que, a totes les llums, representa molt més que l'obra “d'un paisatgista de primer ordre”, com anomenaria Wagner el seu autor. Es tracta senzillament, i recordant l'encertada descripció proposada per Gallois, de “l'obra d'una poeta”.

Juan Manuel Viana

Crític musical

Traducció i adaptació: Ibercamera

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**

Ajuntament de
Barcelona

Amb el patrocini de:

Segura Viudas

Igen BioLab
SCIENCE FOR PEOPLE

Mitjans patrocinadors:

LA VANGUARDIA

Cat *mu*úsica

Si voleu col·laborar amb nosaltres i conèixer els nostres
programes de patrocini, contacteu amb:
Elisenda Ayats: eyats@ibercamera.com

Ibercamera és una empresa de:

GRUPCAMERA

Av. Diagonal 433, 4t 1a
E-08036 Barcelona
www.ibercamera.com
ibercamera@ibercamera.com
T. 93 317 90 50
F. 93 277 72 78

Edició: Ibercamera S.A.

Disseny gràfic: Ivó Alvarez i Anna Defez (concepte original, Mucho)

Impressió: Grafiko

Dipòsit legal: B-5923-2016

Fas Vang?

-20%

en espectacles

**CLUB
VANGUARDIA**
www.clubvanguardia.com

Fes **Vang**, gaudeix de la vida

FUNDACIÓ
VILA CASAS

CAN
FRAMIS
BARCELONA

Oleg Dou. Vasya 2, sèrie "Sketches", 2007

de L'art
colleccionar
Ernesto Ventós
colección olorVISUAL

Museu Can Framis
Pintura Contemporània Catalana
Roc Boronat 116 - Barcelona

EXPOSICIÓ
DEL 25/01
AL 03/04